Medparlamentarna konferenca odborov za zunanje zadeve MED9

Sre, 27.05.2026 - 09:00
Natisni

Split, 26. maj 2026 - V Splitu je od 25. do 26. maja 2026 v okviru hrvaškega predsedovanja skupini MED9 poteka Medparlamentarna konferenca Odborov za zunanje zadeve MED9. S strani Državnega sveta Republike Slovenije sta se konference udeležila predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Bojan Kekec in sekretar Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Rok Vodopivec.

Vsebinski del konference zajemal tri sklope in sicer: Vloga Zahodnega Balkana pri krepitvi stabilnosti in sodelovanja v Sredozemlju; Varnost, trajnost in odpornost v Sredozemlju in Geostrateški pomen Sredozemlja.

V okviru dveh vsebinskih sklopov se je v razpravo vklju?il tudi Kekec. V okviru **prvega sklopa** je izpostavil, da je Sredozemlje danes prostor globalnih izzivov in hkrati prostor strateških rešitev. V njem se prepletajo migracijski tokovi, energetske poti, varnostna vprašanja, podnebne spremembe in geopoliti?na tekmovanja svetovnih sil. Ko govorimo o stabilnosti Sredozemlja, ne moremo mimo Zahodnega Balkana. Ta regija je zgodovinsko, kulturno, gospodarsko in varnostno neposredno povezana s sredozemskim in evropskim prostorom. Stabilen, evropsko usmerjen in gospodarsko povezan Zahodni Balkan pomeni ve?jo stabilnost tudi za države MED9 in Evropsko unijo kot celoto. Zahodni Balkan ima pri tem ve?plastno vlogo.

Regija je pomemben dejavnik pri upravljanju migracijskih tokov. Balkanska pot ostaja ena klju?nih migracijskih smeri proti EU. Zato je u?inkovito sodelovanje med EU in državami Zahodnega Balkana nujno za zaš?ito zunanjih meja, boj proti tihotapljenju ljudi ter za vzpostavitev humane in odgovorne migracijske politike.

Zahodni Balkan postaja pomemben energetski in prometni koridor. V ?asu, ko Evropa pospešeno zmanjšuje energetsko odvisnost in gradi zeleno prihodnost, so povezave med Sredozemljem in Zahodnim Balkanom strateškega pomena. Razvoj energetskih povezav, obnovljivih virov energije, vodikovih koridorjev ter sodobne prometne infrastrukture lahko ustvari novo os evropske energetske varnosti.

Sodelovanje z Zahodnim Balkanom je klju?no za ohranjanje stabilnosti, kredibilnosti in strateškega vpliva EU. Geopoliti?ne napetosti po ruski agresiji na Ukrajino so jasno pokazale, da varnost Evrope ni samoumevna in da praznino hitro zapolnijo tretji akterji, katerih interesi niso vedno skladni z evropskimi vrednotami in cilji. Prav zato evropska perspektiva držav Zahodnega Balkana ni zgolj politi?na obljuba, temve? strateška nujnost. ?e EU ne bo sposobna uspešno integrirati Zahodnega Balkana, bo s tem oslabila lastno kredibilnost, zmanjšala svoj vpliv v mednarodnih odnosih ter poslala sporo?ilo o nezmožnosti zagotavljanja stabilnosti in enotnosti na lastnem evropskem prostoru.

V okviru **drugega sklopa** je Kekec izpostavil, da EU je pred klju?nimi pogajanji o novem ve?letnem finan?nem okviru. Ta prora?un ne bo dolo?al le evropskih prioritet, temve? tudi prihodnjo odpornost, varnost in konkuren?nost EU. Zaš?ititi moramo kohezijsko politiko in podporo kmetijstvu. Kohezijska sredstva niso strošek, ampak naložba v enotnost, razvoj in stabilnost Evrope, je poudaril. MED9 ima dovolj politi?ne teže, da skupaj zagovarja uravnotežen evropski razvoj.

Pove?ana sredstva za varnost in obrambo morajo vklju?evati tudi zaš?ito južnih meja EU. Sredozemlje je danes eno klju?nih varnostnih obmo?ij Evrope, zato potrebujemo ve? vlaganj v nadzor meja, Frontex in sodelovanje na zahodno balkanski migracijski poti. Ob tem je mogo?e sredstva za financiranje obrambnih

projektov uporabiti za projekte dvojne uporabe. Evropska sredstva za obrambo lahko podpirajo infrastrukturo, tehnologije in zmogljivosti, ki služijo tako varnostnim kot civilnim namenom – od prometne in energetske infrastrukture do kibernetske zaš?ite, kriznega odzivanja in zaš?ite prebivalstva.

Podnebne spremembe vse mo?neje prizadenejo sredozemske države. Zato potrebujemo poseben evropski mehanizem za podnebno odpornost Sredozemlja ter ve? vlaganj v zelene tehnologije in energetsko preobrazbo.

Novi prora?un mora ohraniti mo?no podporo širitvi Evropske unije na Zahodni Balkan. Stabilnost naše soseš ?ine je strateški interes tako Slovenije kot celotne Evropske unije.

MED9 ima priložnost, da v teh pogajanjih nastopi enotno in postane pomemben glas pri oblikovanju prihodnosti Evrope, je sklenil Kekec.